

(١٢٠)

بیرۆکه له پهروهردەکردنی منداڵاندا

نوسینی

د. أحمد بن عثمان المزیّد / د. عادل بن علی الشّدّي

وه‌رگێڕانی به ده‌ستکاریه‌وه

إدریس محمود

له‌بلاوکراوه‌کانی

مالپه‌ری به‌هه‌شت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عێراقه‌ - کوردستان - که‌لار

هه‌میشه‌ له‌ گه‌ڵمان بن بۆ به‌ره‌مه‌نی نوێ

کتیپی ژماره‌ ﴿٩٥﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على من لا نبي بعده ... وبعد:

پیشه‌کی

پهروهردنه کردنی مندال هونه‌ر و لیژانینه، به‌لام به‌داخه‌وه که می‌کی کهم له‌خه‌لکی به‌جوانی ده‌یزانن، و لهم بواره‌دا ده‌یان کتیب دانراون، که هه‌ندیکیان به‌دریژی باسیان کردووه، هه‌ندیکیشیان به‌کورتی، بویه پییمان باش بوو کورته‌ی هه‌ندیک له‌و کتیبانه وه‌ربگړین، و له کۆمه‌له بیرۆکه‌یه‌کی به‌سوددا پیکه بخه‌ین، له خوای گه‌وره داواکارین لیمان قبول بکات. آمین.

بیروباوه‌ر

١- منداله‌که‌ت فی‌ری وشه‌ی یه‌کتاپه‌رستی بکه، له‌گه‌ل ئه‌وشتانه‌ی که ئه‌م وشه‌یه داخوای ده‌کات، که ئه‌ویش بریتیه له‌عیباده‌ت نه‌کردن بۆ جگه له‌(الله) وه به‌ته‌نها په‌رستنی(الله).

٢- فی‌ری ئه‌وه‌ی بکه که خوای گه‌وره لهم دونیا‌یه‌دا ئیمه‌ی بۆ عیباده‌ت (یه‌کتاپه‌رستی) دروست کردووه، وه‌کو ده‌فه‌رمو‌یت: (وما خلقت الجن والانس إلا ليعبدون)، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا (وشه‌ی عیباده‌ت) ی بۆ پوون بکه‌روه (به‌مانا فراوانه‌که‌ی).

٣- زۆر مه‌یترسینه به‌ ئاگر و سزا و توپه‌یی خوای گه‌وره تاوه‌کو یادکردن و ناوه‌یانی خوا له‌زه‌ینی منداله‌که‌دا په‌یوه‌ست نه‌بی‌ت به‌و شیوه ترسناکانه وه.

٤- وای لی‌بکه که زیاتر خوای خوش بو‌یت چونکه ته‌نها ئه‌و دروستی کردو‌ین و پرزی دا‌ین و خواردن و خواره‌وه و پۆشاک‌ی پیداو‌ین و کردو‌ینی به‌ موسلمان.

٥- وریای بکه‌روه له‌ئه‌نجامدانی هه‌له‌و تاوان له‌کاتی ته‌نیا‌یدا چونکه له‌هه‌موو حاله‌تی‌کدا خوا ده‌یبینی‌ت.

٦- ئه‌و پستانه زۆر بلی که یادکردن و ناوه‌یانی خویان تی‌دایه وه‌کو(بسم الله) له‌کاتی خواردن و خواردنه‌وه و چوونه ژووره‌وه و هاتنه ده‌ره‌وه، وه (الحمد لله) له‌کاتی ته‌واوکردنی خواردندا، وه (سبحان الله) له‌کاتی سه‌ر سوپماندا و ... هتد.

٧- خوشه‌ویستی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ له‌دلی منداله‌که‌دا برۆینه ئه‌ویش به‌باسکردنی سیفه‌ته جوانه‌کانی و خو‌یندنه‌وه‌ی هه‌ندیک چیرۆک له‌ژیانی و سه‌لاواتدان له‌سه‌ری هه‌رکاتیک ناوی هی‌نرا.

٨- بیروباوه‌ری (قه‌زا و قه‌ده‌ر) له‌ زه‌ینیدا جی‌گیر بکه، و پی‌ی بلی: که ئه‌وه‌ی خوا بیه‌وی‌ت بووه و ده‌بی‌ت، وه ئه‌وه‌شی خوا نه‌یه‌وی‌ت نه‌بووه و نابی‌ت.

٩- منداله‌که‌ت فی‌ری شه‌ش پایه‌که‌ی بیرو باوه‌ر بکه (واته: باوه‌رپه‌ینان به‌ خوا و فریشته‌کان و کتیبه ئاسمانیه‌کان و پی‌غه‌مبه‌ران و پۆژی دوا‌ی و قه‌زاو‌قه‌ده‌ر).

١٠- هه‌ندیک پرسیا‌ری لی‌بکه که په‌یوه‌ست بن به‌ بیروباوه‌ره‌وه وه‌کو: په‌روه‌ردگارت کی‌یه؟ ئاینت چی‌یه؟ پی‌غه‌مبه‌ره‌که‌ت کی‌یه؟ بۆچی خوا دروستی کردو‌ین؟ کی‌ پزق و پۆزیمان ده‌دات و خواردن و

خواردنه وه مان پێ ده به خشیت و شیفای نه خوشیه کانهمان ده دات؟ بهش و جوړه کانی یه کتا په رستی چین؟ هاو له بریاردان (شیرک) و بیباوه ری (کوفر) و دوو پرووی (نفاق) چین؟ چاره نووسی هه ریه که له هاو له بریارده ر (مشرک) و بیباوه ر (کافر) و دوو پروو (منافق) چییه؟ وه چه ندین پرسیا ری تریش، پاشان نه گهر وه لامه که ی نه زانی یان به هه له وه لامی دایه وه، تو به شیوه یه کی راست و دروست پێی بلی.

په رستش (عیبادت)

۱۱- فیری پینچ پایه که ی ئیسلامی بکه، (واته: شایه توومان و نوێژکردن و زه کاتدان و پوژووگرتن و حه ج کردن).

۱۲- پای بهینه له سه ر نوێژکردن، پیغه مبه ری خوا ﷺ فه رموویه تی: " مروا أبناءکم بالصلاة لسبع، واضربوهم علیها لعشر " واته: فه رمان بکه ن به مندا له کانتان به نوێژکردن له ته مه نی حه وت سالیه وه، وه له ده سالی دا لییان بده ن له سه ری (به لام لی دانیکی سوک بی ت نه ک بریندار که ر).

۱۳- هاو پیه تی بکه له پویشتن بو مزگه وت، و فیری بکه چو ن ده ست نوێژ بگری ت.

۱۴- فیری ئادابی مزگه وت، و پیز لیگرتنی مزگه وت، و پیروزی مزگه وتی بکه.

۱۵- پای بهینه له سه ر پوژوو گرتن بو ئه وه ی له کاتی گه وه بووندا ئاسان بی ت له سه ری.

۱۶- هانی بده له سه ر له به رکردنی قورئان و فه رموده و زی که ر راست (صه حیح) هکان به پی ی توانا.

۱۷- له کاتی پیشکه وتنی له له به رکردندا خه لات ی بکه، ئیبرا هیمی کو پی ئه ده مه فه رموویه تی: باوکم پی ی و وتم: کو په که م به دوای فه رموده دا بگه ری و فیری ببه، هه ر کاتی که فه رموده یه کت بیست و له به رت کرد دره مه میکت بو هیه، ئیبرا هیم ده فه رموی: له سه ر ئه مه ده ستم کرد به داوا کردن و فیرونی فه رموده.

۱۸- مندا له که ت بیزار و هیلا ک مه که به زو ر له به رکردن، بو ئه وه ی ئه و شته وه کو سزایه ک تی نه گات، و وای لی بی ت رقی له له به رکردنی قورئان بی ت.

۱۹- بزانه که تو پیشه نگیت بو مندا له کانت، بویه نه گهر به ته مبه لی و به قورسی په رستش نه نجام بدهیت و پشت گو ی بخهیت، ئه و مندا له کانیشت پی ت کاری گهر ده بن و ئه وانیشت قورسی ده نوین له عیبادت و له وانه یه لی شی هه ل بین و نه نجامی نه دهن.

۲۰- مندا له که ت رابهینه له سه ر صه ده ده کردن و به خشین، ئه ویش به وه ی که هه ندیک جار چاکه بکهیت و ئه و بت بینیت، یان شتی بدهیتی بو ئه وه ی بی به خشیت به هه ژار و سوال که ر، و له وه ش چاکتر ئه وه یه هانی بدهیت له و ماله تای به تیه ی خو ی بی به خشیت که پاشه که وتی کردو وه.

رهوشت (الاخلاق)

۲۱- نه گهر ده ته وی مندا له که ت راستگو بی ت ئه و ترس له دلی دا مه چی نه.

۲۲- خو ت راستگو به، بو ئه وه ی مندا له که شت فی ری راستگو یی بی ت.

۲۳- فەزل و گه وه یی راستگو یی و ده ستپاکی بو باس بکه.

۲۴- سه ر راستی (ئه مانه ت) ی مندا له که ت تا قی بکه ره وه بی ئه وه ی خو ی هه ستی پی بکات.

٢٥- مندالکەت رابهینه له سهەر ئارامگرتن و پهله نه کردن، ئەمەش له پڕیگەه رابهینانی له سهەر پۆژوو یان ئەنجامدانی هەندیک کاروبار که پێویست به ئارامگرتن و له سهەر خۆیی دهکات .

٢٦- دادپهروهه به له نیوان منداله کانتدا، چونکه ئەوه چاکترین پڕیگا (وه سیله) یه که مندال فیڕی رهوشتی دادپهروهی دهکات .

٢٧- منداله کەت رابهینه له سهەر رهوشتی (خۆنه ویستی)، ئەمەش له پڕیگەه چەند ههلوێستیکی کردارهکی، یان له پڕیگەه هەندیک چیرۆک که باس له فەزل و گهورهیی رهوشتی خۆنه ویستن دهکەن .

٢٨- ئەو دهره نجامه سلبي و خراپانه بۆ منداله کەت پوون بکهروهه که له ئەنجامی ههله تانندن و غەش و دزی و درۆ دهکهوێتهوه .

٢٩- ئەگەر منداله کەت له هەندیک ههلوێستدا ئازایهتی نواند، ئەوا ستایش (مه دح) ی بکه و خهلاتی پێشکەش بکه و بۆی پوون بکهروهه: زیرهکی ئەوهیه ئەو کارانه ئەنجام بدهی که راست و پێویستن .

٣٠- له گهلهیدا توند و تیز مەبه، چونکه ئەمه توشی ترسی دهکات، و پالی پێوه دهنی بۆ درۆکردن .

٣١- رهوشتی خۆبه کهم زانین (تواضع) و نهرم و نیانی و واز هینان له خۆبه زانیانی له لا خۆشه ویست بکه .

٣٢- فیڕی ئەوهی بکه که پێوهی چاکیهتی و به پڕیزی خهک له لای خوای گهوره به پێی له خواترسان (التقوى) و کرده وهی چاکیه، نهک به پێی نه سهب و پهچه لهک باشی و مال و پاره .

٣٣- ئەوهی بۆ باس بکه که چاره نویسی ستهم (ظلم) و ناپاکی به هیلاک چوون و فهوتانه .

٣٤- فیڕی جیاوازی نیوان ئەوشتانهی بکه که له لای مندالان شاراوهرن، وهکو جیاوازی نیوان ئازایهتی و ههله شهیی، و جیاوازی نیوان شهرم و تهریق بوونهوه، و جیاوازی نیوان خۆبه کهم زانین (تواضع) و زهلیلی، و جیاوازی نیوان زیرهکی و ههله تانندن .

٣٥- منداله کەت رابهینه له سهەر به خشندهیی، ئەویش به وهی که خۆت له ناو مالی خۆتدا به خشنده بیت پاشان له گهله خهله کیشدا .

٣٦- به لێن شکی مەبه به هیچ شیوهیهک به تایبهتی له گهله منداله کانتدا چونکه پابه ند بوونی تۆ به به لێنه کانتتهوه منداله کانت فیڕ دهکات که به وه فابن به رامبهه به لێنه کانیان .

رهوشت و ههلس و کهوت

٣٧- سهلام له منداله کانت بکه .

٣٨- عه وه رتت دهرمه خه له بهردهم منداله کانتدا .

٣٩- له گهله دراوسی کانتدا چاک به .

٤٠- منداله کانت فیڕیکه پڕی له دراوسی بگرن، و وریایان بکهروهه له ترسناکی ئازاردانی دراوسی .

٤١- له گهله دایک و باوکتدا چاکه کاربه، و سهردانی خزم و دۆستان بکه، و منداله کانیشته له گهله خۆتدا ببه .

۴۲- به منداله کهت رابگهیه نه که خه لکی مندالی تیگه یشتوویان خوش دهویتی که نازاری کهسانی تر نه دات .

۴۳- نامهیه که بۆ منداله کهت بنیره که هه ندیک رهوشت و ئاموژگاری و پاسپارد له خو بگریت .

۴۴- بۆ منداله کهت پروون بکه رهوه که هه ندیک هه لسوکهوت ههیه به ته وای په فزده کریته وه و باسی هویه کانی بۆ بکه .

۴۵- له گهل منداله کانتدا دابنیشه، و هه رجاریک باسی رهوشتیک له رهوشته کانی پیغه مبه ر ﷺ یان بۆ بکه، و پرسپاریان لی بکه بزانه چ سودیکیان لی بینیه، وه ده شکری منداله کهت بخوینیته وه و توش گوئی بگریت .

۴۶- به نهینی ئاموژگاری منداله کهت بکه، و له به رچاوی خه لکی سزای مه ده .

۴۷- ئه وه ندهی ده توانیت هه ول بده زور لومه ی منداله کهت نه کهیت .

۴۸- پیش ئه وهی بچیته ژوره وه بۆلای منداله کهت ئیزن وه ربگره، ئه مه باشتین وه سیلهیه بۆ ئه وهی منداله کهت فییری ئیزن وه رگرتن بییت .

۴۹- چاوه پروانی ئه وه مه به هه رچی تۆ ده ته وی منداله کهت لهیه که مجاره وه فییری بییت (به لکو ده بی) پله به پله له گه لیدا برۆیت) .

۵۰- بیرت نه چیت پیش هه موو خواردنیک (بسم الله) بکه به ده نگیک که بییستریت، به هه مان شیوه دوا ی خواردن (الحمد لله) بکه .

۵۱- خوت له هه ندیک له هه له ی منداله کانت بی ئاگابه، و سنگت مه که به کوگایه که بۆ کو کردنه وهی هه له ی منداله کانت .

۵۲- هه ر کاتی که هه لهیه کهت کرد به رامبه ر منداله کهت، داوا ی لیبوردنی لی بکه .

۵۳- هانی منداله کهت بده له سه ر لیها تووی و سه رکه وتن، و پی ی بلئی: ئه زانم که تۆ مندالیکی لیها توو و زیره کیت و ده توانیت کاره کانت به باشی ئه نجام بدهیت .

۵۴- تایبه تمه ندیه کی زیاتر بده به منداله کانت .

۵۵- گالته به قسه و هه لسوکهوتی منداله کهت مه که .

۵۶- منداله کهت فییری ده سته واژه ی پیروزیایی و به خیره اتن و قسه خوشی بکه .

۵۷- زیاده رهوی مه که له لواندنه وه و ناز کیشانی منداله کهتدا .

۵۸- منداله کهت وا لی مه که که له ریگه ی پاره پیدانه وه فه رمانه کانت جیه جی بکات، چونکه که سایه تی لوان ده کات به رامبه ر به پاره (ماده) .

۵۹- منداله کهت بکه به هاوپی ژماره یه کهت .

بونیادی جهستهیی

- ٦٠- دهرفهت و کاتیکی گونجاو به منداله کهت بده بۆ یاریکردن .
- ٦١- ههول بده (به پئی توانا) یاریه به سووده کان بۆ منداله کهت دایین بکهیت .
- ٦٢- پیگهی پئی بده خوی ههندیك له یاریهکانی ههلبژیریت .
- ٦٣- منداله کهت فییری مهلهوانی و پاکردن و یاریه به سوودهکانی تر بکه .
- ٦٤- ههندیك جار واله خوت بکه که منداله کهت له یاریهکاندا لیت بباتهوه .
- ٦٥- خواردنیکی هاوسهنگ و مامناوهند بۆ منداله کهت ئاماده بکه .
- ٦٦- گرنگی بده به پیکهستی ژمه خوراکیهکانی منداله کهت .
- ٦٧- منداله کهت وریابکهروهه له زۆر خواردن .
- ٦٨- له کاتی خواردندا لیپرسینهوه مهکه له گهل منداله کهتدا له سههر ههلهکانی .
- ٦٩- هه میشه ئهوه خواردنانه دروست بکه که منداله کهت هزی لییهتی .

بونیادی دهرونی

- ٧٠- زۆر به جوانی گوی له منداله کهت بگره، و گرنگی بده به هه موو وشهیهك که دهلیت .
- ٧١- وابکه که منداله کهت خوی پرووبه پرووی کیشهکانی خوی بییتهوه، وه دهکری یارمهتی بدهیت بۆ ئهوهی ههستی پئی بکات .
- ٧٢- پیز له منداله کهت بگره ئهگهر کاریکی به پیک و پیکی ئه نجام دا .
- ٧٣- منداله کهت وا لی مهکه پهنا بۆ سویند خواردن ببات به لکو پئی بلی: من به راستت دهزانم بۆ ئهوهی سویند بخویت .
- ٧٤- دوور بکه وهروهه له به کارهینانی دهسته واژه هه ره شه ئامیزه کان (بۆ نمونه بلیت: ئه گهر فلان شتم بۆ نه کهیت ده تکرۆم) .
- ٧٥- ههست به وه مهکه منداله کهت که سیکی خراپه یان گیله و هیچ تیئاگات .
- ٧٦- بیزار مه به له زۆر پرسیار کردنی منداله کهت، و ههول بده وه لامی هه موو پرسیارهکانی بدهیته وه به وه لام گه لیکی ساده و قایلکه .

- ٧٧- منداله کهت بگوشه به سنگته وه و وای لی بکه ههست به سوژ و خوشه ویستی بکات .
- ٧٨- راویژ به منداله کهت بکه له ههندیك کاروباردا و کار به راویژه کهی بکه .
- ٧٩- وابکه که منداله کهت ههست بکات پیزهیهك له ئازادی ههیه له بریار داند .

بونیادی کۆمه‌لایه‌تی

- ۸۰- ناوی منداله‌که‌ت تۆماربکه له‌ناوه‌نده هاوینییه‌کان، و زنجیره‌کانی له‌به‌رکردنی قورئان، و پیشپرکی زانستییه‌کان، و چالاکیه به‌سوده‌کانی تردا .
- ۸۱- هه‌ندیك ئه‌ركی پڕێلیگرتنی میوان بسپیڤه به منداله‌که‌ت ئه‌ویش به‌وه‌ی که چا و قاوه و میوه یان شتی تر بۆ میوان دابنیت .
- ۸۲- به‌خیرها‌تنی منداله‌که‌ت بکه کاتیك که دیته ژوره‌وه و تۆ له‌گه‌ل هاوپی‌کانتدایت .
- ۸۳- پڕیگه بده به‌منداله‌که‌ت به‌شداری بکات له چالاکیه کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی مزگه‌وتدا وه‌کو سندوقی چاودیری هه‌تیو و بیوه‌ژنه‌کان .
- ۸۴- منداله‌که‌ت رابه‌یننه له‌سه‌ر ئیشکردن و کڕین و فروشتن و کاسبی حه‌لال .
- ۸۵- وا له منداله‌که‌ت بکه هه‌ندیك جار هه‌ست به‌ئازار و نا‌په‌حه‌تی که‌سانی تر بکات، و هه‌ول بدات ئه‌و ئازار و نا‌په‌حه‌تییه‌یان له‌سه‌ر سوک بکات .
- ۸۶- وا له‌منداله‌که‌ت مه‌که‌ غه‌م و خه‌فه‌تی هه‌موو جیهان هه‌لبگریت .
- ۸۷- وابکه منداله‌که‌ت به‌ره‌می ئیشه کۆمه‌لایه‌تییه‌کانت ببینیت .
- ۸۸- منداله‌که‌ت بنیڤه بۆ دابینکردنی هه‌ندیك له‌پیداویستییه‌کانت، و کاری وا بکه هه‌ست بکات تۆ متمانه‌ت پێیه‌تی .
- ۸۹- پڕیگر مه‌به له‌وه‌ی منداله‌که‌ت به‌ویستی خۆی هاوپی هه‌لبژیڤی، وه ده‌توانیت وای لی بکه‌یت ئه‌و که‌سه‌ی تۆ ده‌ته‌ویت ئه‌وه بکات به‌هاوپی خۆی به‌بی ئه‌وه‌ی هه‌ستی پی بکات .

بونیادی ته‌ندروستی

- ۹۰- گرنگی به ته‌ندروستی منداله‌که‌ت بده .
- ۹۱- خواردن پیدانی منداله‌کانت له‌کاتی خۆیدا پشت گوی مه‌خه .
- ۹۲- زیاده‌په‌وی مه‌که له‌پیدانی دهرمان به منداله‌که‌ت .
- ۹۳- له پڕیگه‌ی روقیه‌ی شه‌رعییه‌وه منداله‌که‌ت چاره‌سه‌ر بکه (واته: به‌خویندنی قورئان و هه‌ندیك له‌و دوعایانه‌ی که له‌ سوننه‌تدا هاتوون) .
- ۹۴- منداله‌کانت رابه‌یننه له‌سه‌ر زوو خه‌وتن و زوو له‌خه‌و هه‌ستان .
- ۹۵- منداله‌که‌ت وا لی‌بکه گرنگی بدات به‌ پاک و خاوینی لاشه و ددان و جلله‌کانی .
- ۹۶- زوو چاره‌سه‌ری منداله‌که‌ت بکه، و چاوه‌پوان مه‌به تا نه‌خۆشیه‌که‌ی قورس ده‌بییت .
- ۹۷- منداله‌کانت دوور بخه‌ره‌وه له‌و که‌سانه‌ی که توش بوون به‌نه‌خۆشیه‌ک که‌ترسی گواستنه‌وه‌ی هه‌یه له‌که‌سیکه‌وه بۆ که‌سیکی تر .
- ۹۸- کاریکی وامه‌که منداله‌که‌ت هه‌ست به‌ترسناکی نه‌خۆشیه‌که‌ی بکات .
- ۹۹- په‌نا ببه بۆ خوا چونکه شیفای هه‌موو نه‌خۆشی و دهرده‌کان به‌ده‌ستی ئه‌وه .

بونیادی رۆشنبیری

- ۱۰۰- پرسپاری هه‌ندیك مه‌ته‌ل له منداڵه‌كه‌ت بکه (بۆ ئه‌وه‌ی بیرکردنه‌وه‌ی چالاک بی‌ت) .
- ۱۰۱- داوا‌ی لی بکه که به ده‌رب‌رینی خوی هه‌ندیك بابه‌تت بۆ بنوسی‌ت .
- ۱۰۲- هه‌ول بده هه‌موو ئه‌و شتانه بخوینیته‌وه که منداڵه‌كه‌ت نویسیویه‌تی .
- ۱۰۳- هه‌موو هه‌له‌یه‌کی ر‌یزمانی یان زمانه‌وانی مه‌گره که منداڵه‌كه‌ت له‌کاتی خویندنه‌وه‌دا ده‌یکات .
- ۱۰۴- هانی منداڵه‌كه‌ت بده بۆ خویندنه‌وه .
- ۱۰۵- وای لی بکه خوی ئه‌و چیرۆکانه دیاری بکات که ده‌یه‌وی بیان خوینیته‌وه .
- ۱۰۶- له خویندنه‌وه‌ی هه‌ندیك شتدا به‌شداری بکه له‌گه‌ل منداڵه‌که‌تدا .
- ۱۰۷- هه‌ندیك له‌و یاریانه بۆ منداڵه‌کانت ئاماده بکه که ده‌بنه‌ هو‌ی زیادکردنی زیره‌کی و وریایی منداڵ .
- ۱۰۸- منداڵه‌كه‌ت هان بده بۆ سه‌رکه‌وتن له‌ خویندندا .
- ۱۰۹- یارمه‌تی منداڵه‌كه‌ت بده و وای لی بکه زال بی‌ت به‌سه‌ر ئه‌و کۆسپانه‌ی که پ‌یگرن له‌به‌رده‌م سه‌رکه‌وتنی له‌خویندندا .
- ۱۱۰- منداڵه‌كه‌ت هان بده بۆ له‌به‌رکردنی هۆنراوه‌ی به‌سوودی هه‌ندیك له‌ شاعیره‌ کۆن و تازه‌کان .
- ۱۱۱- هانی بده بۆ له‌به‌رکردنی هه‌ندیك نمونه و په‌ندی عه‌ره‌بی (یان کوردی) پاراو
- ۱۱۲- منداڵه‌كه‌ت ر‌ابه‌ینه له‌سه‌ر هونه‌ری وتار بی‌ژی .
- ۱۱۳- رای به‌ینه له‌سه‌ر هونه‌ری گه‌فتوگۆ و قایلکردن .
- ۱۱۴- ر‌یگه‌ی پ‌ی بده به‌شداری بکات له‌ هه‌ندیك له‌ خوله‌کانی په‌ره پ‌یدانی توانا خودیه‌کان (زاتیه‌کان) .
- ۱۱۵- منداڵه‌كه‌ت هان بده له‌سه‌ر فی‌ربوونی زمان‌یک‌ی بیانی باو(به‌ تایبه‌تی زمانی عه‌ره‌بی که زمانی قورئانه) .

پاداشت و سزا

- ۱۱۶- شی‌وازی پاداشت و سزا به‌کار به‌ینه .
- ۱۱۷- به‌رده‌وام خه‌لاتی پ‌یشکه‌ش بکه، و به‌رده‌وام سزای مه‌ده .
- ۱۱۸- باش‌یوازی خه‌لات پ‌یبه‌خشینه‌که‌ت جو‌راو جو‌ر بی‌ت به‌شی‌وه‌یه‌ک که به‌رده‌وام خه‌لاته‌که‌ پاره نه‌بی‌ت به‌لکو ده‌کری گه‌شت کردنیك بی‌ت، یان ر‌یگه پ‌یدان بی‌ت به‌یاریکردن له‌سه‌ر کۆمپیوته‌ر، یان دیاریه‌ک بی‌ت، یان ده‌رچوون بی‌ت له‌گه‌ل هاو‌ر‌پ‌یه‌کیدا .
- ۱۱۹- شی‌وازی سزادانه‌که‌ت با جو‌راو جو‌ر بی‌ت، و بال‌یدان یه‌که‌م شی‌وازی نه‌بی‌ت له‌لات، به‌لکو هه‌ندیك جار با سزاکه تی‌روانی‌یک‌ی تو‌ره‌بیانه، یان ترساندن به‌قسه،
- یان قسه له‌گه‌ل نه‌کردن بۆ ماوه‌یه‌کی دیاری کراو، یان بی‌به‌شکردن له‌به‌شیك له‌و پاره‌یه‌ی که پ‌روژانه ده‌یده‌یتی یان بی‌به‌شکردن له‌سه‌یرانی هه‌فتانه بی‌ت .

١٢٠- بزانه که سزای گونجاو پێگره له دوو باره بوونه وهی ههله، و یارمهتی ده دات بو گه یشتن به حهق و سهواب .

١٢١- بزانه که پیغه مبهه ﷺ هه رگیز له منداڵی نه داوه .

١٢٢- ئه گه منداڵه که ت یه که م جار بوو هه له ی کرد سزای مه ده .

١٢٣- له سزاداندا دلهرق و توند و تیژ مه به .

١٢٤- ئه گه منداڵه که ت سزادا هوکاري سزا که ی بو باس بکه .

١٢٥- وامه که منداڵه که ت هه ست بکات چیژ له سزادانی وه رده گریه، یان رقت له دلدایه به رامبه ری .

١٢٦- نه له به رده م خه لکیدا وه نه له کاتی توپه بووندا له منداڵه که ت مه ده .

١٢٧- له پرومه تی منداڵه که ت مه ده، و ده ستت زیاد له پیویست به رز مه که ره وه بوئه وه ی ئازاری زور

پینه گات .

١٢٨- ئه گه به لێنتدا له منداڵه که ت نه ده یه ت ئه وا لیی مه ده چونکه ئه گه ر لیی بده یه ت متمانه ی پیته

نامینیته .

١٢٩- وا له منداڵه که ت بکه هه ست بکات که له به رژه وه ندی خو ی سزای ده ده یه ت، و

خۆشه ویسته یه که ی وات لیده کات سزای بده یه ت (بو ئه وه ی تووشی هه له و تاوان نه بیته) .

١٣٠- منداڵه که ت فیری ئه وه بکه که سزادان بو ئه شکه نه جدان و ئازار نییه، به لکو بو ته مبی کردنه.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد

مالیه ربه به هه شه

www.ba8.org

له دوعای خیربی به شمان مه کهن